Poštnina plačana v gotovini. Maribor, četrtek 24. septembra 1936 Štev. 218. Leto X. (XVII.)

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Maščevanje

Vsa politična javnost stoji pod vtisom nenadnega neguševega prihoda v Ženevo in nepričakovanih impulzivnih diplomatskih akcij abesinske delegacije. Zdi se, kakor da je v ozadju pretehtana taktika, znana pretkanost in zvijačnost abesinskega cesarja. Ni si mogoče namreč misliti, da bi se bil neguš pojavil v Ženevi brez predhodnih temeljitih priprav, ki izdajajo spretnega režiserja. Abesinska delegacija ter njeni zagovorniki so toliko uspeli, da je delegacija ostala pri otvarjanju zasedanja v zborovalnih prostorih Društva narodov in da se je vprašanje njene usode prepustilo odločitvi mednarodnega razsodišča v Haagu. Pri tem niso ti branitelji abesinske delegacije prav nič uvaževali kočljive situacije, v kateri se nahajate francoska in angleška diplomacija, ki ste si prizadevali, da bi Italija bila zastopana pri sedanjem zasedanju Društva narodov in ki delujete na tem, da se ustvari nov evropski Locarno. Italija je izrinjenje abesinske delegacije iz mednarodnega aeropaga vezala s svojo navzočnostjo v Ženevi in sodelovanjem pri organizaciji nove locarnske zveze.

Francoski časopisi tožijo, da je neguševo pojav v Ženevi in oster izstop abesinske delegacije privedel zapadne velesile v veliko nepriliko, ker se bo treba baviti z mučno debato in reševanjem abesinskega vprašanja ter čakati na pravdorek iz Haaga. Trije tedni čakanja pa bodo zopet trije tedni težke in nevarne preizkušnje evropskega mira. Isto zaskrbljenost izdajajo tudi vodilni angleški listi, ki izražajo bojazen, da bo neguševa taktika zavlačevanja kvarno vplivala na reševanje važnih evropskih problemov, v prvi vrsti locarnskega vprašanja. »Daily Herald« je informiran, da bo Italija izstopila iz Društva narodov, če se v najkrajšem času ne bo v njen prid rešilo abesinsko vprašanje.

V tem pričakovanju haaškega pravdoreka se v dobro poučenih krogih zatrjuje, da bo haaško razsodišče pritrdilo stališču Hajla Selasija, čigar vlada v Goreju je polnopravna. Na drugi strani pa se čujejo vesti, da bo Mussolini predtem zahteval priznanje novega rimskega imperija, da na ta način za vedno reši to vprašanje.

V Ženevi sta se zarisali **dve fronti**, ki sta trčili skupaj v presoji in reševanju abesinskega problema: skupina velikih sil in skupina malih sil. Pokazalo se je, da je stališče majhnih držav Evrope in latinske Amerike v abesinskem vprašanju diametralno nasprotno mnenju predvsem Anglije in Francije, ki ste se v tej točki znašli na isti liniji. Zlasti delegati **Nizozemske, Belgije in skandinavskih držav** so se trovratno zavzeli za abesinsko stvar, ne meneč se pri tem, kakšne posledice bo imelo to zavzemanje za abesinsko stvar v mednarodni politiki, prvenstveno glede reakcije od strani Italije.

»Morning Post« razjasnjuje vso zadevo na ta način, da je na novo poživljena abesinska afera v Ženevi pravzaprav **maščevanje** nekaterih članov sveta Društva narodov Mussoliniju, ker se je generalni tajnik DN Avenol šel v Rim pogajat z italijansko vlado in sklenil sporazum, v smislu katerega se Italija vrača v Ženevo, čim bo Abesinija izključena iz te mednarodne sredine. Nekaterim članom sveta Društva narodov pa ta sporazum ne konvenira in so radi tega ves svoj vpliv zastavili v to, da na novo vzplamti abesinska afera.

Sredi braniteljev Abesinije pa se je znašel tudi sovjetski zastopnik **Litvinov.** Stališče, ki ga je zavzel v prid teze abesinske delegacije, se tolmači na eni strani kot **maščevanje**, na drugi strani kot premišljen **račun.** Maščevanje: navzlic sklenitvi francosko sovjetskega dogovora ni prišlo do nikakšnega resnega generalštabnega razgovora med Francijo in sovjetsko Rusijo, četudi je sovjetska Rusija to pričakovala. Litvinov je v majhni osveti v abesinskem vprašanju rahlo namignil, da gre Rusija lahko svojo pot, kadar se pokaže potreba. Je pa povmes tudi p r e t e h t a n r a č u n. Ženevske informacije pravijo namreč, da se je sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov radi tega zavzel za stališče abesinske diplomacije, ker se boji, da bi se z izključitvijo neguševih ljudi mogel ustvariti precedens, ki bi prišel lahko na škodo španskim levičarjem, ker bi se lahko pripetilo, da bi zastopniki sedanje madridske vlade lahko bili izključeni iz Društva narodov, če bi se vstašem posrečilo, da bi zasedli Madrid.

Ko se je že pretehtalo besedilo, ki naj bi tvorilo haaškemu sodišču podlago pri odločitvi, pa so dvomi glede potrebne soglasnosti pri sklepanju preokrenili položaj tako, **da je nazadnje popolnoma zmagalo stališče majhnih držav in je prevladalo celo stališče, da ne kaže tirati zadeve pred haaško razsodišče, ampak se je proti glasovom albanskega, avstrijskega, madjarskega in ekvadorskega delegata Politisa DN v tem smislu, da ni nikakšnih ugovorov proti temu, da bi abesinska delegacija še dalje ostala v skupščini DN z izjemo majhnega dvoma glede pravne vejavnosti mandata abesinske deegacije.**

Neguševa diplomatična zmaga v Ženevi je torej popolna. V Ženevi računajo z odpoklicem italijanske delegacije na mednarodni radijski konferenci in s popolnim umikom Italije iz ženevskega aeropaga.

20. oktobra se sestane skupščina

BEOGRAD, 24. septembra. **Po verodostojnih informacijah iz vrst skupščinskega predsedstva se bo za 19. oktobra sklicala skupščina. Istega dne se bo zaključilo letošnje zasedanje, dne 20. oktobra se bo otvorilo zasedanje Narodne skupščine in senata. Dotlej se bodo končala stavbna dela na novi zgradbi parlamenta, tako da se bo novo zasedanje otvorilo v novi zgradbi. Medtem se bodo uredila nekatera druga vprašanja, ki so v zvezi z zasedanjem. Tukaj je v prvi vrsti vprašanje izvolitve novega skupšč. predsedstva. V vrstah narodnih poslancev se spričo predstoječega zasedanja opaža velika živahnost. Dnevno se vršijo sestanki v poedinih klubih. Sila živahne so akcije Jevtičevih poslancev. Kolikor se doznava iz zanesljive strani, se bo na posebnem sestanku šefov udružene opozicije, to je bivših radikalov, demokratov, zemljoradnikov ter nekaterih socialističnih skupin, ki so prestopile k udruženi opoziciji, sklepalo o formiranju skupnega bloka, ki bo nosil naziv »Demokratski savez Jugoslavije«. Ta zveza naj bi slonela na določenem in definitivnem programu, ki naj bi bil skupen za vse tri skupine, nakar bi se ta zveza v celoti pristopila k reševanju hrvatskega vprašanja.**

Trgovinska pogajanja z Italijo potekajo ugodno

BEOGRAD, 24. septembra. **Po informacijah, ki jih je dobilo službeno ministrstvo trgovine iz Rima, se pogajanja med našo ter italijansko delegacijo razvijajo zelo povoljno ter je računati s tem, da bodo pogajanja, ki so velike važnosti zlasti za našo lesno trgovino, do konca tega tedna zaključena.**

Čiščenje v sovjetski diplomaciji

PARIZ, 24. septembra. **GPU nadaljuje s svojo akcijo proti trockistom v sovjetski diplomaciji. Sedaj je na vrsti veliko čiščenje v vrstah vojnih atašejev, ki so bili pod pretvezo sodelovanja pri velikih manevrih pozvani v Rusijo in tamkaj zadržani. Po londonskem atašeju generalu Kutni sta bila sedaj odstranjena vojaški ataše v Parizu Kranz Venckov in ataše v Pragi polkovnik Schmidt.**

Tudi v danskem Landstingu levičarska večina

KODANJ, 23. septembra. **Včeraj so bile tukaj v treh okrožjih parlamentarne volitve za 26 mest danskega senata. Vladne stranke (socialisti in radikali), ki so več let imeli večino v parlamentu, so dobili večino tudi v senatu. Socialisti so dobili 12 mandatov (tri več), umerjeni levičarji 7 (5 manj), konzervativci 6 (2 več) in radikali 3 mandate. Potemtakem bo sedaj v Landstingu 38 zastopnikov vladnih strank (33 socialistov in 5 radikalov) ter 37 opozicionalcev (22 umerjenih levičarjev in 15 konzervativcev)**

Vzroki odgoditve dunajske konference

RIM, 24. septembra. **Napovedana konferenca podpisnic rimskega pakta se je odgodila na drugo polovico oktobra in sicer na Mussolinievo željo, da se material konference čim temeljiteje pripravi. Na konferenci se bodo obravnavala predvsem gospodarska vprašanja, ker je Mussolini mnenja, da mora biti evropski mir zajamčen le s stvarnimi interesi trgovine in industrije, česar pa zgolj politične pogodbe ne morejo doseči. Iz drugih krogov se doznava, da je odgoditev konference v rahli zvezi s pojavom ljubosumne konkurence, ki se opaža v zadnjem času v nemškkem ter italijanskem poseganju v srednje- in južnoevropski pas, kar povzroča zlasti na italijanski strani javno zaskrbljenost v motrenju nemških ekspanzijskih želja v smeri, ki jo je doslej Italija smatrala kot izključno svojo in ki se javljajo v zvezi z Neutrathovim posetom v Budimpešti in Göbbelsovim v Atenah.**

Uporni duh prehaja iz španskega v francoski Maroko

PARIZ, 24. septembra. **V »Oeuvreu« je napisal levičarski poslanec Gaston Martin članek, v katerem izraža pesimizem radi španskih dogodkov. V tem članku ugotavlja, da prehajajo gotove tedence iz španskega Maroka v francosko cono. Te dni je izbruhnila v Mecnezu vojaški upor in se prvokrat zgodilo v zgodovini Francije, da so častniki javno izrazili svoje politično mišljenje in se z orožjem postavili proti obstoječemu režimu. Pričakovati je, da bo novo imenovani generalni rezident temu stanju napravil konec.**

Razne vesti

Po dobrem mesecu borbe za sporazum

Včeraj se je z veljavnostjo do 31. decembra 1937 podpisala v Ljubljani pogodba, ki predstavlja sporazum za novo kolektivno in tarifno pogodbo v tekstilni industriji. S tem so odpadle vse ovire za nadaljnje delo in se bo mariborsko in okoliško delavstvo vrnilo zopet na delo. Sporazum se nanaša skupno na nad 12.000 delavcev in izkazuje zvišanje mezd za 8 milijonov dinarjev. V kolektivni pogodbi se predvidevajo določbe glede delovnega časa, prejemkov, mezdnega sistema, izplačevanja zaslužkov in odtegljajev, bolezni in ostalih zadržkov pri delu, sprejemanja in odpuščanja delavcev, naturalnih dajatev, kazni, delavskih zaupnikov in razsodišča ter odpovedi pogodbe. Tarifne določbe se nanašajo na predilnice odpadkov, tkalnice, pomožno delavstvo, in profesionaliste.

Tarifa, ki je priložena kolektivni pogodbi, navaja naslednje povprečne in obvezne urne mezde v predilnicah: Predilci na selfaktorjih 5.78 Din, prisukovalci 4.27 Din, natikovalci in natikovalke (v starosti 16—18, 18—20 in nad 20 let) 2.50, 2.85 in 3.30 Din. Na trostlih podvijalci 4.14, predilci 2.61, 2.82, 3.50 Din, vdevači vrvi 4.20, vlagalke preje v zaboje 3.50. Na flajerjih 3.40, 3.50 in 3.60 Din. Služitelji raztezalk 3.20 in 3.30 Din, služitelji kard 3.60 in 3.80 Din, čistilci kard 4.25, brusilci 4.50. V čistilnicah in predalih mešanic moški 4, ženske 4.75 Din, moški pri odpadkih 4.25, ženske 3.50 Din. Po raznih oddelkih prejmejo ravnalci cevk 2.75, motovilke 3.25, stiskalci 3.90, pometalke in pobiralke odpadkov 2.75, mazači transmisij 5, delavci pri dvigalih 4 Din. V predilnicah odpadkov prejme preddelavec pri stroju za trganje 5 Din, česalec, brusač in čistilec po 4 Din. Predilci prejmejo (pod 20, nad 20 let s 5 ali 10 leti prakse) po 3, 3.50 in 4 Din; predilke po 2.50, 3 in 3.50 Din, vezači vrvi 2.50 in 3 Din, ravnalci cevk in preje in delavke pri sortiranju 2.50 in 3 Din, moški pri stroju za odpadke 3 in 4 Din, ženske 3, krempljerji 4 in krempljerice 3.25 Din.

V tkalnicah veljajo za tkalce in tkalke pri običajnem bombažnem in polsvilenem blagu osnovne urne mezde 3.25 in 3.50 Din, pri finejših in težjih opravkih še dodatki po 5 in 8%. Na avtomatskih statvah 3.75. Pri izdelavi hlačevine in modnega blaga vseh vrst 3, 3.50 in 4 Din. V tkalnicah za svilo so uvedene 3 kategorije po 3.25, 3.50 in 4 Din. V tkalnicah za laneno blago prejemajo nekvalificirani delavci 2.50, pometalci, sukalci in vdevalci 2.80, čistilci 2.85, snovači 3.25, tkalci pa 3 Din. Samostojni tkalci vzorcev 4.60, tkalke vdevalke 3.60. Za pripravljalna dela so določene mezde za navijalce in

Sokolske vesti

Šentiljski Sokoli si ustvarjajo letno telovadišče

V sredini našega prijaznega obmejnega kraja pojejo že nekaj mesecev lopate in krampi. Mladi delavci rijejo in vrtajo, razkopavajo in razstreljavajo kamenje in zemljo ter jo odvažajo po železnih tirnicah v dolino.

To so vztrajni šentiljski Sokoli, ki ustvarjajo svoje letno telovadišče. Treba je bilo mnogo truda in napornega dela, da se je znižal hribček in izravnala dolinica, kjer se danes razteza lepa in obširna ravnica z naravnimi zelenimi terasami v ozadju. Poleg letnega telovadišča raste tudi lična lesena hišica, ki bo služila za knjižnico in shrambo telovadnega orodja. Ob slabem vremenu se bo v nji za silo tudi lahko telovadilo.

Letno telovadišče in hiša, ki se bližata svoji končni dograditvi, sta za Sokolsko društvo Št. Ilj v Slov. gor. naravnost življenjske važnosti, kajti na starem telovadišču pred šolo ne sme Sokol več telovaditi in tudi telovadnega orodja ne sme več hraniti v šoli. Orodje leži razmetano po šolskem dvorišču, kamor ga je odvrgel hišni gospodar, in čaka, izpostavljeno poškodbam vremena in nepoklicanih ljudi, nestrpno na svojo novo stavbo.

Otvoritev letnega telovadišča in stavbe se bo vršila dne 4. oktobra, v slučaju slabega vremena teden pozneje 11. oktobra, ob 2. uri popoldne v Št. Ilju, kamor bodo istočasno priredili mariborski in okoliški Sokoli svoj okrožni sokolski zlet.

Na to jesensko prireditev, ki obeta postati prava sokolska manifestacija skoro vsega severnega obmejnega Sokolstva, opozarjamo in vabimo že danes narodna in obrambna društva, vse narodno zavedne Mariborčane in prijatelje iz Slov. goric, da prihitijo v obmejni Št. Ilj in potrdijo svoje brate na eksponirani straži.

Odpri roke, odpri srce . . .

Torišče plemenitih src v Košakih

Minulo nedeljo se je ob 10. uri vršila v narodni šoli v Krčevini proslava 60letnice društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v zvezi s priznanjem zaslug nekaterim članom domačega občinskega odbora R. K. Krčevina-Košaki. — V okusno okrašeni šolski sobi so se zbrali: odborniki, celokupni učiteljski zbor, lepo število članov R. K. in vsi »podmladkarji« narodne šole. Sreski odbor R. K. v Mariboru, ki je ob isti uri priredil v unionski dvorani akademijo, je zastopal **g. dr. Vrečko,** občinsko starešinstvo Košaki in kraj. šolski odbor Krčevina župan g. **Cerinšek** Ivan, Sokolsko društvo Maribor III. pa starosta br. **Struna** Lojze.

Pozdravivši prisotne, je predsednik obč. odbora R. K., razrešeni šolski upravitelj **Cvetko Franjo** pregledno predaval o zgodovinskem razvoju društva R. K. v splošnem, posebe pa o jugoslov. R. K., o njegovem pomenu in človekoljubnih nalogah. Pozval je prisotne in odsotne, naj v tednu R. K. darujejo za to plemenito delo, ki ga vrši društvo po geslu »Odpri srcé, odpri roké, sirotam olajšuj gorjé!« — Prešel je nato na historijat ustanovitve krajevnih odborov R. K. v Krčevini (1929) in Košakih (1930), ki sta prva štiri leta glede števila članov in prireditev tekmovala med seboj, dokler se l. 1934. nista združila v en obč odbor. Navedel je pri tem, da so si z marljivim sodelovanjem zaslužili pohvalnico naslednji: **Muraus Rupert** kot predsednik kraj. odbora R. K. v Košakih, nadzornik žel. varnostnih naprav **Pipan Lojze,** učitelj **Šalda Leopold** in ga. **Švarc Terezija.** — Obč. odbor R. K. Krčevina-Košaki je poleg dajatev nadrejenim odborom R. K. v minulih sedmih letih posvečal največjo pažnjo ubogim učencem krčevinske šole, to so otroci revnih viničarskih in delavskih slojev. Pod okriljem R. K. je bilo leto za letom za »božičnico« obdarovanih nad 200 takih otrok s čevlji in obleko; radi tega jim je bil v zimskem času omogočen redni šolski obisk in tudi boljši napredek. Za »božičnico« je domači odbor R. K. vsako leto daroval po več tisočakov, razven njega so bili veliki in stalni dobrotniki: občinski odbor, kraj. šol. odbor, Družba sv. Cirila in Metoda, kr. banska uprava, velikodušna gospa Stickler, Pogrebno društvo v Krčevini, g. A. Knappek, g. J. Pirich i. dr. — Prispevke je vsa leta zbiral, izvajal dobrodelno akcijo in obračunaval z nadzornim odborom R. K. šolski upravitelj g. Cvetko. Ker je bila vsaka teh »božičnic« vredna najmanj Din 15.000, zato so bili ubogi šolarji krčevinske šole v teh sedmih letih pod okriljem R. K. deležni dobrote **105.000 Din,** — brez ozira na šolsko kuhinjo P. R. K., ki vsako zimo po najmanj tri mesece razdeljuje ob šolskih dnevih med 70—80 slabo izhranjenih otrok porcije tečne juhe, radi česar je zdravstveno stanje šolarjev prav ugodno.

Po prečitanju posvetila gda. bana dravske banovine v **»Spomenici 1876—1936 glavn. odbora R. K.«** so prisotni Nj. Vis. knezu-namestniku **Pavlu** kot predsedniku D. R. K. kraljevine Jugoslavije zaklicali trikratni »Živijo!« — Podmladkarji so nato deklamirali prigodne pesnitve v slovenščini in srbohrvaščini, učenka Ker se je v lepem govoru v imenu podmladka zahvalila R. K. za dobrote, naklonjene ubogi šolski deci, pod vodstvom učitelja g. Šalda pa so otroci zapeli »Pesem podmladkarjev« in troje naših budnic.

Nato je stopil na oder odposlanec sreskega odbora R. K. g. dr. **Vrečko** ter po uvodnih besedah izjavil, da je glavni odbor R. K. v Beogradu na letošnji glavni skupščini odlikoval predsednika obč. odbora R. K. v Krčevini-Košakih, gda. **Cvetka Frana,** na predlog dravskega banov odbora R. K. **s srebrno kolajno,** ki mu jo danes v imenu sreskega odbora R. K. izroči in čestita.

V prisrčnih in iskrenih besedah so odlikovancu nato čestatali: nadučitelj v p. g. **Zupančič Franjo** v imenu domačega odbora R. K., župan g. **Cerinšek** v imenu občine in kraj. šol. odbora, začasni šol. upravitelj g. **Andrejčič** za učiteljski zbor, dve učenki v imenu šolske mladine, gdč. **Cerinšek Jožica** pa je deklamirala lastno prigodno pesnitev. Z obljubo, da hoče Rdečemu križu ostati zvest sotrudnik tudi v bodoče, je odlikovanec izrekel zahvalo banovinskemu in glavn. odboru R. K. za pozornost ter vsem gratulantom s pripombo, da so z njim odlikovani vsi marljivi odborniki R. K. v Krčevini-Košakih. — Ves potek proslave je bil prav prisrčen in se je zaključil z odpetjem državne himne »Bože pravde«.

Gospodarsko življenje

Žalosten je pogled po naših sadonosnikih

Zanimanje za mariborski sadni sejem narašča. Krog sadjarskih in kmetijskih podružnic se je razširil še izven mariborskega okrožja. Letos so n. pr. se odzvale razven lanskih podružnic še sadjarske podružnice Mozirje, Šmartno ob Paki, torej podružnice iz zgornje Savinske doline, kakor tudi podružnice iz Spodnjega Podravja, kot n. pr. Središče ob Dravi in dr. Žal so poročila od vseh podružnic zelo žalostna. Sadja je letos povsod zelo malo. V nekaterih krajih ga sploh nič ni, v drugih krajih bo letina zadostovala komaj lastni domači potrebi. Nekaj več sadja imajo podružnice Sv. Peter, Sv. Benedikt, Sv. Jurij ob Pesnici, Sv. Rupert, vse v Slov. Goricah in Fram ter Spodnja Poljskava pod jugovzhodnim Pohorjem. Od vseh vrst zimskega sadja, bo še največ in najlepše sadje kanadka. Vodstvo mariborskega sadnega sejma je uspelo vso letošnjo letino knadk prodati po najvišji dnevni ceni, ki bo začetkom meseca oktobra. S tem so tudi cene sadju postale čvrste.

Novost letošnjega sadnega sejma bo d delek za malo prodajo sadja in grozdja. V tem odelku bo lahko vsak obiskovalec sadnega sejma kupil takoj poljubno množino sadja in grozdja.

Letošnji sadni sejem bo pester. Smisel našega staroslovanskega trgovsko-kmečkega običaja, ki se je v prejšnjih stoletjih gojil ob priliki cerkvenih shodov in splošnih sejmov in ki se je v našem času omejil samo na živinske sejme, se bo na ta način poživel in prilagodil današnjim gospodarskim potrebam in zahtevam.

Politična obzorje

IZ GIBANJA JNS.

V Bosni je bilo zadnje dni ustanovljenih ter obnovljenih več občinskih organizacij JNS. Na sestankih in številnih konferencah, na katerih so govorili senator dr. Glušac ter narodni poslanci Milan Božić, Vojko Ristić in Ante Kovač se je obravnavalo tudi vprašanje občinskih volitev v drinski in vrbaski banovini. Z oktobrom prične izhajati v Zagrebu list »Jugoslovenske novine«, ki jih bo izdajal drugi podpredsednik JNS g. Juraj Demetrović.

Iz življenja in sveta

TUDI IZ BRHKE AMERIŠKE SPORTAŠINJE SE JE RAZVIL POSTAVEN FANT.

Po vesteh iz Berlina je izjavila znana poljska sportašica Stela Walasievic, ki je tekmovala na berlinski olimpijski tekmi kratkih prog, da je ameriška olimpijska zmagovalka v teku na 100 metrov Helen Stephens res pravi moški. Isto potrjuje tudi druga poljska sportašinja Basnievska, ki je prejela v Berlinu broncasto kolajno v metanju kopja. Tudi ta sportašinja trdi, da je v olimpijski vasi točno opazila, da je Helen Stephens moški.

Dolgovi Grete Garbo

Greta Garbo stoji zopet v ospredju zanimanja hollywoodske in ostale javnosti. Topt gre za iztirjevanje dolgov Grete Garbo, ki datirajo še iz njene mladosti. Nekdanji filmski ravnatelj Schrader spada v vrsto onih, ki so največ pripomogli pri odkritju igralskega talenta »božanstvene Garbo«. To odkritje pa spada še v ono dobo, ko Greta Gustafson še ni mislila na filmsko kariero. Greta je takrat pomagala svojemu očetu v brivskem salonu v Stockholmu. Tam se je tudi prvokrat srečala s g. Schraderjem, ki ji je dal potrebnega denarja, da si je Greta takrat lahko kupila primernih oblek, ki so ji bile potrebne, da je lahko sploh prestopila prag gledališkega ravnateljstva. Schrader ji je dal denar pod tem pogojem, da mu ga v slučaju uspeha in kariere povrne. Greta je dosegla uspeh, rodila se je filmska zvezda Greta Garbo, medtem ko je Schrader imel smolo. V stiski je sedaj zahteval od Grete Garbo povračilo vsote 10.500 dolarjev in to potom sodišča v Hollywoodu. Ta najnovejša senzacija božanstvene Grete je izzvala v Hollywoodu veliko prahu in to tembolj, ker ne morejo doumeti, zakaj noče Greta Garbo, za njo tako malenkostne vsote, prostovoljno povrniti njenemu prvemu dobrotniku. Šele pred sodiščem se bo zadeva do potankosti razjasnila.

sukalce 3, za snovalce na angleških strojih, navlačevalce in prisukovalce 3.50, snovalce na sekcionalnih in podobnih strojih 3.75, za stalne samostojne snovalce vzorcev pa 4 Din. Pomožnim delavcem je odmerjena mezda za ženske po 2.50, 2.75 in 3 do 3.50 Din, za moške pa 2.50, 3 do 3.50 in 3.50 do 4 Din (po sposobnosti). Delavci po barvarnah in kuhinjah na mokrem terpalilci bla ga dobivajo po 20 par na uro več. Kvalificirani pomožni delavci 4 do 4.50 Din, stalni mazači strojev 4 Din, delavci pri škrobilnih strojih in specialni kuharji škroba po 3.50 do 4 Din, profesionisti po sposobnosti 4 do 6 Din, s posebno sposobnostjo pa 7 Din. S profesionisti so izenačeni tudi električarji, kurjači in pazniki parnih turbin.

Med borznimi špekulanti.

Pomisli, danes sem izgubil 20.000 dolarjev.

Strašno!

Najhuje je pa to, da je med tistimi dvajsetimi tisoči tudi 50 mojih dolarjev.

Janko Furlan:

Cene piskač

»Cene sto, jaz tristo,« se je slišalo med smehom.

»Oj, da bi bil jaz Cene!« so vzklikali drug za drugem.

A Bobnar ga je prijel za roko.

»Na Cene, piščal in zapiskaj!«

Cene ga je debelo pogledal.

»Vse vem. Samo ti da znaš tako piskati, pravijo. Zapiskaj tako kot takrat, ko si bil pastir!«

»Cene ne piska več,« je s težavo izgovoril in globoko vzdihnil.

Od takrat mu niso več pastirji nagajali.

Že nekaj let samotari Cene in tolče stene. Več isker ko izvabi s svojimi udarci, bolj bije in maha. Isker hoče, ki naj bi mu prežgale ono skrito hrepenenje. O, še vedno je nosi in veliko je in močno, kakor so veliki in močni njegovi udarci ob steno.

»Ne bij tako, Cene, da ne obrneš zemlje!« mu pravijo tovariši.

A on bije, bije...

Nihče pa ne ve, da javar Cene ni javar... Da je Cene umetnik in da bije ob stene le radi potajene bolesti.

Nihče ne ve tega.

»Dolgo, dolgo sem te iskala in hodila za teboj. Povsod si bil sam in tudi zdaj si sam. Tudi z menoj je tako... Ali hočeš, da ti bom stregla kot nihče drugi na svetu?«

Tako je govorila postarana žena, ki je stopila nekega dne v njegovo kočo. Komaj je stala na nogah. Cene jo je takoj spoznal — ono ženo iz vrha ulice.

Omotičen ji je prikimal. Odložila je svojo potno torbo, ki je bila v njej njegova slika. Cene je to opazil. Zaplesalo je pred njim, vstajalo v njem in se pogrezalo. Bilo mu je kot bi se v njem nekaj rušilo. Bolj kot da bi s svojimi udarci zrušil ono ogromno steno, ki jo že toliko let seka, a je vedno enaka — toliko isker mu je ogrelo srce, tako toplo je bilo v njegovi duši. Nekaj neizrečno sladkega in močnega se je ukradlo vanj.

Napravil si je piščal in piskal, piskal brez prenehanja.

»Kako veselo piskaš... nisi še tako!« mu je rekla žena.

Prvič v življenju je piskal Cene tako živo in razigrano. Sam smeh in sama pomlad so bile njegove pesmi.

Samo na koncu zadnje pesmi je bil kakor siva proga.

Oba sta povesila glavo.....

»V trpljenju in siromaštvu sem te povila... Odpusti Cene, sin moj!«

Ni vedel, kedaj in kako so padle te besede in kedaj se ga je žena krčevito oklenila.

»Mati!« je kriknil.

Več ni mogel. Niti mu ni bilo treba, ker takrat se je potopila bolest in je vedel, kdo in kaj je.

Spet se je oglasila piščalka in spet je Cene slikal.

Piskal je ljubezni in slikal razkošno radost.

»Oj, dobri naš Cene piskač!« je šel spet glas po dolini.

KONEC.

Izgovor.

Kako si upate seči v moj žep?

Oprostite, mislil sem, da je moj; doma imam namreč popolnoma enake hlače.

Mariborske in okoliške novice

V mariborskih tekstilnih tvornicah zopet delajo

Ker se je včeraj v Ljubljani sklenil sporazum med zastopniki tekstilnih podjetij in delavstvom, o katerem poročamo na drugem mestu, so se delavski zaupniki vrnili v Maribor ter še v večernih urah sporočili to vest delavcem v posameznih tovarnah. Sklenjeno je bilo, da se z delom prične danes v četrtek in so se danes zjutraj delavci javili zopet na delo. V vseh mariborskih tekstilnih tvornicah delajo od danes zjutraj zopet v normalnem obsegu. Ker so se v zadnjem času pogajanja precej zavlekla, so se nekateri še vedno bali, da ne bo še tako kmalu sklenjen sporazum. Stavka, ki je trajala 23 dni, je sedaj končana ter gledajo sedaj delavci lahko v boljšo bodočnost. — Danes oznanjujejo dimniki posameznih tovarn, da so roke naših delavcev zopet pri strojih, ki so polne tri tedne počivali.

O tem in onem

Odlivanje modela Slomšekovega spomenika je bilo včeraj dovršeno. Od sobote 27. tm. dalje bo v gradu omogočen ogled spomenika občinstvu. To delo je doslej največja plastika kiparke Karle Bulovčeve in brez dvoma tudi eno največjih kiparskih del v Jugoslaviji.

Ukinitev sezonske proge na Reko. — Vodstvo avtobusnega prometa obvešča cenjeno občinstvo, da se je sezonska proga na Reko (Pohorje) z 20. 9. 1936 ukinila. Posebne vožnje e bodo vršile v istem času kakor sedaj in sicer le v slučaju, da se prijavi dovoljno število potnikov. Prijave sprejema prometna pisarna avtobusnega prometa na Glavnem trgu vsako soboto do 12. ure.

Mestni avtobusni promet priredi v nedeljo dne 27. tm. ob zaključku letošnje sezone 2 zanimiva avtob. izleta in sicer prvi izlet okoli Pohorja, drugi v Slov. gorice. Vse nadaljne informacije pri prometni pisarni avtobusnega prometa, Glavni trg, telefon 22-75, ali direktno pri avtobusnem prometu, Plinarniška 9, tel. 24-71. Hitite s prijavami, sedeži numerirani.

Pretep. Včeraj okrog 7. ure zvečer so bili pozvani tuk. reševalci v Selnico št. 118, kjer so po nesrečnem naključju neki pretepači ranili 36 letnega splavarja Šarman Vinka v levo sencè in mu prizadejali z udarcem po sencih krvavečo rano, tako da so ga morali poklicani reševalci obvezati in odpremiti v marib. bolnišnico.

Mesto kače, sebe. 52 letni krojač Žnidar Franc, stanujoč na Teznu Ptujska c. 78, je zagledal danes na dvorišču hiše št. 59 veliko strupeno kačo. Hoteč kačo vloviti, je pripravljal iz neke palice velik precep, pri čemer mu je spodrsnilo, tako nesrečno, da je padel na tla, in si pri tem zasadil nož v desno pazduho. Pozvani reševalci so ga morali odpremiti v tuk. splošno bolnišnico.

Aretirani razbojnik. Orožniki v Mežici so aretirali 25 letnega čevljarskega pomočnika Antona Jeršeta, ki je v družbi nekega drugega moškega dne 3. septembra v Sv. Florijanu pri Gornjem gradu napadel in izropal posestnika Jožefa Stigliča. Jeršeta so spravili v zapore, dočim njegovega pajdaša še iščejo.

Ponarejeni 50 dinarski kovanci so se **pojavili v Guštanju.** Oblastva sedaj vršijo preiskavo v cilju izsleditve falzifikatorjev.

Drzna tatvina. Mesar in gostilničar Iv. Kores pri Devici Mariji v Puščavi pri Sv. Lovrencu na Pohorju je prijavil oblastvom, da mu je neznani tat odpeljal iz hleva 6 letnega konja s kompletno konjsko opremo in mesarskim vozom. Kores trpi radi tatvine nad 8000 Din škode.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: srednje oblačno, deloma jasno, milo vreme.

Kulturne beležke

Napravite veselje svoji družini! Najprimernejši in najcenejši knjižni dar so **Vodnikove knjige,** ker Vam za borih 20 dinarjev nudijo obilo duhovnega užitka in sodobne izobrazbe.

Francé Bevk je naš najplodovitejši in najpriljubljenejši pisatelj. Njegovo najnovejšo delo, povest »Srebrniki«, izda letos — in to že v drugi polovici oktobra — **Vodnikova družba.** Ne odlašajte torej s pristopom v vrste Vodnikovcev!

Kam pojdemo?

Vabilo na vrtno veselico. Mariborski pismonoši in ostali nižji uslužbenci vljudno vabijo Vaše blagorodje na vrtno veselico s plesom, ki bo v nedeljo 27. sept. na Pobrežju na vrtu gostilne Veber Midlil z mnogimi zabavami. Igra poštna godba. Vstopnine ni. Začetek ob 14. uri. Veselica bo samo pri lepem vremenu. Za obilno udeležbo vabi odbor.

Iz gledališke pisarne

Prijavljenke za gledališki balet imajo prvo skušnjo v petek 25. tm. ob 16. uri v gledališču, kjer se naj javijo pri g. Harastoviću. **Tam se sprejemajo tudi še nove prijave.**

Zadnje telefonične vesti

Železniška katastrofa lurških romarjev

PARIZ, 24. septembra. **Na progi Lourdes-Bordeaux je včeraj nastala 4 km pred Lourdom na odprti progi strahovita železniška katastrofa. Brzovlak in osebni vlak sta trčila ob nepreglednem ovinku z vso silo skupaj. Razdejanje je bilo strahovito. Trije vagoni brzovlaka in štiri vagoni potniškega vlaka so bili popolnoma porušeni. V naslednjem trenutku se je zaslišalo obupno vpitje ranjencev. Izpod ruševin so potegnili 14 mrtvecev in 20 ranjencev, 50 oseb pa je lažje ranjenih. Pretežno so bili prizadeti romarji, ki so se vozili v Lourdes.**

Konec Alcazarja

MADRID, 24. septembra. **Reuter poroča, da je 400 rdečih miličnikov vdrlo v prostore zadnjega stolpa alcazarske trdnjave, ki je še ostal, nakar so se morali kadeti predati in so se zadnje bitke vršile v kuhinji in obednici trdnjavskih prostorov. Largo Caballero je na potu v Toledo, da miličnikom osebno izreče čestitke.**

Kino

Kino Union. Danes zadnjič Leharjeva opereta »Ljubavne melodije« Marta Eggert. Jutri Karl May »Skozi puščavo«.

Putnikove novice

Putnikov izlet v **Graz** v soboto 26. t. m. odpade in se vrši isti **1. oktobra** ob priliki otvoritve opere. Odhod zjutraj ob pol 8. uri izpred hotela »Orel«. Vozna cena Din 100.—.

Tujsko prometna zveza Putnik nam sporoča, da se **Zagrebški velesejem,** ki bi se moral vršiti od 1.—12. oktobra, preloži na čas **od 17.—26. oktobra.**

Putnikov izlet z autokarom v München

V času 2.—7. oktobra priredi Putnik vsa koletni jesenski izlet z autokarom v München, prestolico južne Nemčije. Program je izredno pester ter bodo udeleženci imeli priliko ogledati si nešteto naj lepših turističnih točk Avstrije in Nemčije: Großglockner, Innsbruck, Garmisch Partenkirchen pod mogočno Zugspitze, Nürnberg, Chiemsee z znamenito Herreninsel in zgodovinskim gradom, Salzburg, St. Wolfgang See, Bad Ischl, Bad Aussee itd. Odhod iz Maribora je 2. okt. ob 5. uri zjutraj izpred hotela »Orel«, povratek v Maribor 7. oktobra ob 23.30. — Vozna cena znaša po sebi je Din 690.—, ter je v tej ceni vračunan tudi vizum. Vse nadaljnje informacije, programi, prijave, nabava valut po najnižjih cenah pri Putniku v Mariboru, tel. 21-22 in 21-29.

Severnoafriški fakirji

„Fosijev" čar - Astralna telesa hite skozi pragozdove - Vodna skrivnost - „Sebiba" iz Džaneta - M'bor - M'bor

O vzhodnoindijskih fakirjih in jogijih so razni pisatelji napisali že debele knjige, medtem ko so njihovi severno-afriški »tovariši« še vedno zaviti v neprodirno, skrivnostno meglo. Še pred kratkim je marsikdo trdil, da jih sploh ni; šele knjiga o Afriki »Batuala«, ki jo je napisal črnec Renee Maran, lastnik Goncourtove nagrade, jim je prinesla delno »zadoščenje«. Kmalu nato nam je Elrak Yram, ki je tudi sin črnega kontinenta, razkril nekaj zanimivosti iz njihovega nenavadnega in skrivnostnega udejstvovanja.

Že davno je znano, da so člani vseh verskih tajnih družb, včasih pa kar cela severnoafriška plemena, fakirji. Dovolj je, če omenimo vojaško-verski red Senusijev ali »tulečih dervišev«, Ouled Nail in misterije nekaterih tuareških plemen. To fakirstvo, ki se le malo razlikuje od onega, ki je razširjeno pri arabskih in indijskih muslimanih, je zanimivo, a mnogo zanimivejše je izrazito afriško fakirstvo gotovih plemen ob severnem robu in v severnih saharskih zelenicah. V glavnem je to čarodejstvo, ki se je ohranilo še iz predmuslimanske dobe severne Afrike, doma v tuggurtski pustinji, ki leži na severnem robu saharske puščave.

Vsi evropski raziskovalci saharske puščave soglasno potrjujejo, da v resnici obstoja »fosi«, ki je nekak srednjik med »uroki« našega ljudskega praznoverja in med takozvanim »človeškim magnetizmom«, kakor pravijo Braid, Mesmer, Charcot in drugi. Če se hoče tuggurtski zakonski mož znebiti svoje žene, če hrepeni nečak po dedščini svojega bogatega strica, sploh, če je postal kdo komurkoli nadležen ali odveč, gremo seveda k čarodejnemu »možu z medicino«. Z uspavajočimi zelišči se tak »medicinec« uspava, se prestavi v trans in povzroči, da vpliva nekak magnetski tok iz daljave na določenega človeka, kar le redkokdaj zgreši svoj cilj. »Začaranec« se počasi posuši; mozolji in gnojne bule mu pokrijejo kožo, ki je bila prej sveža in zdrava, neugasljiva žeja ga muči; navadno gre že po prvih vidnih znakih te svojevrstne bolezni v prostovoljno smrt, ker ve, da se pred »fosijem« ne more nikamor umakniti, ampak mu mora itak prej ali slej podleči.

»Fosi« pa zaigra včasih tudi vlogo velikega dobrotnika, kakor dokazuje sledeči skrivnostni slučaj iz sudanske garnizije Insalah-a, ki očitno spominja na gotove tibetske čudeže, je pa verodostojen, ker ga potrjuje trezno službeno poročilo, koje je prejelo kolonijalno oblastvo. Posadka je štela okrog sto domačih črnih strelcev in nekaj evropskih častnikov, izmed katerih je eden zbolel na mrzlici in so ga mučili hudi napadi besnosti. Da je postala zadeva še neprijetnejša, ni bilo v vsej zelenici niti praška kinina. Najbližja bolniška postaja je bila oddaljena 250 kilometrov zračne črte. V tej stiski se ponudi senegalski strelec, ki mu je ta častnik nekoč rešil življenje; pravi, da bo v dveh dneh prinesel dragocenih praškov. Zdaj si pa mislite, 250 kilometrov skozi divji pragozd! Blaznost! Mož pa le prosi tako vsiljivo in ne odneha, dokler mu poveljnik skoraj proti svoji volji ne da zaprošenega dovoljenja. S poveljnikovo naročilnico, naslovljeno na vojaško lekarno, izgine v goščavi.

Točno 48 ur pozneje se zgrozijo straže, ko se iz gozda opoteče popolnoma izčrpano, do kosti shujšano, s krvavim potom pokrito človeško bitje v docela razcefrani uniformi. Le s težavo spoznajo v tej prikazni svojega požrtvovalnega tovariša. V roki pa drži izčrpani vojak — škatljo kinina! Odkod!? Ali je mogoče? Poveljnik sam sebi ne verjame, misli, da je vmes prevara ali zvijača in vpraša brezžično, kaj je na stvari. Vojaška lekarna mu predpisno odgovori: »Kinin predan v redu po Vaši naročilnici 26.431 strelcu z značko štev. 31.207.« Senegalec je poznal »fosijevo« skrivnost. O tem pa ni hotel ničesar izpovedati, znanstveniki so stali pred uganko, slučaj so v vsem kolonijalnem časopisju različno tolmačili; stvarni uspeh Senegalčevega izleta — kinin je bil spet pri roki in častnik je okreval.

Francozi, ki živijo oziroma so prebili da[illegible] dobo v Tuggurtu, trdijo z vso resnostjo, da poznajo črni fakirji takozvano »vodno skrivnost« in pripovedujejo čisto stvarne slučaje o čarovniškem povzročanju dežja.

Sredstvo za koncentracijo volje je, podobno kakor v Indiji in Egiptu, tudi tukaj — ples. Ta ples, ki se imenuje »sebiba«, je nekaj čisto posebnega in svojevrstnega. Kdor ga hoče videti res popolnoma pristnega, neizmaličenega, se mora potruditi v Džanet in Tuggurt. Klasična džanetska »sebiba« končava v izbruhih divje zamaknjenosti in je v svojih temeljnih plesnih oblikah presenetljivo podobna klasičnim starogrškim plesom. Kakšne skrivne zveze obstojajo neki med njimi?

Najbolj pa se ljudje bojijo čara, ki ga povzročajo tuggurtski fakirji in ki se imenuje M'bor-M'bor. Čarovnija je v tem, da odrežejo umorjeni ženski glavo in roke, »medicinar« jih seseklja, prida določenih zelišč in naredi iz tega med skrivnostnimi ceremonijami mešanico. Par kapljic te nevarne snovi okuž: človeka z gobavostjo. Tudi v tem pogledu še nimamo znanstvene razlage.

30.000 LET STARA PIŠČALKA.

Iz Brna poročajo, da so v bližnjem pogorju našli piščalko na dva tona, o kateri sodijo, da je najstarejše godalo na svetu. Piščalka je izrezana iz levjega zoba in daje glas D in glas G. Starinoslovci menijo, da so jo lovci rabili, da so si z njo dajali znamenja na lovu. Še danes piska prav tako jasno in čisto kakor pred 30.000 leti, ko je bila napravljena. Odkril jo je prof. Karl Absolon, ki poučuje na vseučilišču v Brnu in raziskuje gorovje. Prof. Absolon celo trdi, da so bili ti kraji nekoč središče glasbenega življenja, a obenem tudi slikarstva in kiparstva. Prof. Absolon je namreč našel tudi nekaj drugih umetnin, kakor kamenito glavo divjega konja, nadalje glavo jelena in kip mamuta. Po kateri pratiki je g. profesor določil starost te piščalke, poročilo ne pove.

Največ samomorov je med filmskimi in gledališkimi igralci.

Po washingtonski statistiki samomorov je največ samomorilcev med filmskimi igralci, takoj za njimi pa med gledališkimi igralci. Ta pojav se tolmači s tem, ker stavi odrska umetnost velike zahteve na živce.

Premeten.

Kaj, ta mali pes naj vam čuva hišo. Saj ga vendar niti ne sliše, ko laja.

Zakaj pa ne. Na njegovo hišico sem vendar montiral zvočnik.

V vsako slovensko hišo „Večernik"!

Ptujske novice

Poskus samomora v zaporu. V sredo 23. tm. je mariborska odgonska postaja odpravila po svojem spremljevalcu 2 mlajši ženski odgonskim potom v domovinski občini v Medjimurju. Med potjo pa sta hoteli odgonki in sicer 27 letna Marija Miko iz Petrijancev pri Varaždinu, in 19 letna Irma M. iz Čakovca, pobegniti. Ker se jima pa to ni posrečilo, sta postali renitentni in sta zmerjali spremljevalca. V kupeju je nastala precejšna zabuka, ker so se ostali potniki vmešavali v uradno poslovanje spremljevalca, tako, da je službojoči organ bil primoran potovanje prekiniti in obedve ženski izročiti na kolodvoru službojočemu orožniku. Orožnik je nato obedve dekleti oddal v policijske zapore. Predno pa so jih na stražnici zaslišali, si je Marija Miko z žepnim ogledalom, ki ga je razbila, povzročila globoke rane na levi roki z namenom, da si vzame življenje. Tej nakani pa so prišli še pravočasno na sled, poklicali mestnega fizika, ki je ranjenki sešil rane in jo obvezal.

Vpisovanje v trgovsko strokovno nadaljevalno šolo v Ptuju se vrši v nedeljo 27. tm. ob 10. uri v zbornici državne meščanske šole v Ptuju (Mladika).

Putnikove novice

Restauriranje državne ceste Št. Ilj—Maribor. Z ozirom na pesimistične vesti, ki so se pojavile in širile v javnosti glede graditve državne ceste od Št. Ilja do Maribora, nam poroča Tujsko-prometna zveza »Putnik« v Mariboru sledeče: Ko je minister za gradnje g. dr. Marko Kožulj obiskal letošnji »Mariborski teden«, si je na prizadevanje Tujsko-prometne zveze »Putnik« v Mariboru in v spremstvu njenih funkcionarjev sam ogledal omenjeno delnico državne ceste ter se na licu mesta prepričal o neobhodni potrebi popravila ceste. Prepričal se je tudi o kričeči razliki med odličnimi asfaltiranimi cestami v Avstriji in razoranimi jugoslovenskimi cestami takoj za mejo ter sam ugotovil, da je tako stanje skrajno škodljivo ne le za razvoj našega tujskega prometa, temveč tudi za prestiž naše države. Minister dr. Kožulj je tudi priznal, da neštete vloge in prošnje Tujsko-prometne zveze niso bile neutemeljene ter je obljubil, da se bo prav gotovo zavzel za poboljšanje tega nevzdržnega stanja. Na zadnjo vlogo Tujsko-prometne zveze, ki jo je vložila v zadevi nedavno razveljavljene licitacije, je gospod minister odgovoril, da je sicer odbor za oceno državnih nabavk pri finančnem ministrstvu moral odkloniti predlog za odobritev te licitacije, da pa je ministrstvo za gradnje z dne 2. t. m. naročilo kraljevski banski upravi v Ljubljani, naj v skrajšanem roku 10 dni razpiše novo licitacijo, ki bo v najkrajšem času potrjena, nakar se bo takoj pristopilo terenskemu delu. Pri koncu gospod minister izraža, da mu je mnogo na tem, da se ta dela čim prej dovršijo in da se ta neobhodno potrebna in važna delnica državne ceste uredi, kakor to odgovarja njeni važnosti.

Ustanovitev tujskoprometnega in olepševalnega društva v Murski Soboti. Na iniciativo Tujsko-prometne zveze »Putnik« v Mariboru, ki sistematično dela na izgraditvi mreže tujskoprometnih organizacij in ustvaritvi predpogojev za čim uspešnejši razvoj tujskega prometa v vseh predelih bivše mariborske oblasti, se bo tudi v Murski Soboti ustanovilo tujskoprometno in olepševalno društvo. Pripravljalni odbor pod predsedstvom g. Hartnerja je svoje delo že končal ter se bo v četrtek dne 24. t. m. ob 20. uri vršil ustanovni občni zbor imenovanega društva, ki bo brez dvoma največjega pomena za razvoj turizma v teh do sedaj tozadevno precej zanemarjenih predelih Slovenije. Tujsko-prometno zvezo »Putnika« v Mariboru bo na ustanovnem občnem zboru zastopal predsednik g. inž. Vladimir Šlajmer.

K Evharističnemu kongresu v Manili na Filipinih, ki se vrši od 2. do 8. februarja 1937, priredi Lloyd Triestino dve posebni vožnji s parnikoma »Conte Rosso« in »Victoria«. Potovanje je tako prirejeno, da se nudi udeležencem prilika, obiskati in ogledati si najzanimivejše kraje Južne Evrope, Orijenta, Indije, Filipinov, Kitajske ter na povratku Egipta in Palestine. Številni izleti na kopnem bodo seznanili potnike z lepoto pokrajin, s kulturnimi pridobitvami in običaji prebivalstva. Cene so od 63.— funt šterlingov naprej ter je v tej ceni vračunana tudi oskrba v Manili za časa evh. kongresa. Parnik bo namreč ves ta čas služil potnikom kot nekak plavajoči hotel. — Kdor bi rad izvršil povratno vožnjo po drugi poti, lahko potuje nazaj preko Tihega Oceana, Amerike in Atlantskega Oceana ter s tem dovrši potovanje okrog sveta. — Vse nadaljnje informacije, prijave, rezervacije kabin ter oskrba vizumov in valut pri »Putniku« v Mariboru, tel. 21-22.

Mali oglasi

Posest

POSESTVO
naprodaj radi družinskih razmer v Krčevini 23. Vinski dol pri Mariboru. 4772

Sobo odda

LEPO PRAZNO SOBO
oddam. Tezno. Prešernova ulica 5 4771

Službo dobi

UČENCA
sprejmem v specerijsko trgovino J. Babič, Krčevina. 4773

Sprejmem
INSTRUKTORJA
za nižjerealčana. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Instruktor«. 4776

Razno

Novi modni salon za damske klobuke
»SALON OLGA«,
Maribor, Kopališka ul. 2, se cenjenim damam priporoča. Na zalogi kape od Din 12.—, klobuki od Din 35.— in popravila od Din 10.— navzgor. Sprejme se učenka. 4755

KRZNENE PLAŠČE,
paletoje, jopice ter kape prekrojim po najnovejših pariških in dunajskih krojih. Za solidno in strokovno delo jamči P. Semko, krznar, Maribor, Gosposka 37. 4370

DVA GOSPODA
sprejmem na hrano in stanovanje. Vprašati gostilna Kramer, Studenci, Aleksandrova cesta 64. 4770

BOLJŠE DEKLE
bi pomagalo pri gospodinjstvu med prostim časom pa v pisarni. Naslov in pojasnila daje uprava lista. 4775

Španske borbe

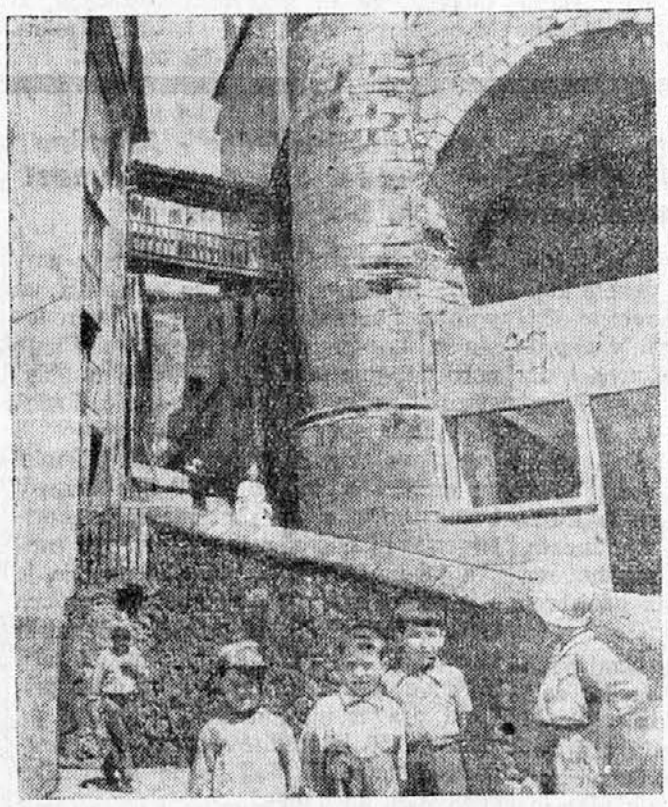

Pogled na del mesta Orio, kjer so se pod neko tamošnjo cerkvijo bili utaborili vladni miličniki.

Sportno gibanje

Teniški turnir za prvenstvo Maribora. ISSK Maribor razpisuje za dne 26. in 27. septembra t. l. teniški turnir za prvenstvo Maribora. Tekmovalo se bo v štirih disciplinah, in sicer gospodje in dame posamezno, gospodje v dvoje ter juniorji posamezno. Začetek tekmovanja, ki se bo vršilo na vseh petih igriščih ISSK Maribora v Ljudskem vrtu (vhod iz Gajeve ulice), je določen za soboto, 25. tm. ob 14. uri ter se bo turnir nadaljeval v nedeljo, 27. t. m. ob 8. uri in istega dne zaključil. Prijave sprejem g. Stevo Tončič na igrišču do petka, 25. tm. 18. zvečer. Igra se z žogami Spencer Moulton. Pravico sodelovanja imajo člani mariborskih klubov. Turnir bodo vodili ravnatelj Babič kot predsednik turnirskega vodstva, urednik Voglar kot vrhovni sodnik, ter akademik Tončič kot blagajnik in tajnik. Na podlagi uspehov v tem turnirju bo sestavljena lestvica mariborskih igralcev in igralk.

Državno nogometno prvenstvo se bo nadaljevalo v nedeljo 27. tm. Srečali se bodo: v Zagrebu Gradjanski:Hašk (sodnik Deržej), v Osijeku Slavija:SK Ljubljana (sodnik Živković), v Sarajevu Slavija:Hajduk (sodnik Paranos), v Beogradu BSK:Jugoslavija (sodnik Štefanović) ter BASK:Concordia (sodnik Nenković).

V tekmovanju za prvenstvo LNP se bo v nedeljo 27. tm. odigrala v Mariboru važna tekma in sicer se bosta srečala na Rapidovem igrišču stara rivala ISSK Maribor in SK Rapid.

Službene objave Okrožnega odbora LNP-a v Mariboru. V nedeljo dne 27. 9. 1936 bodo sledeče prvenstvene nogometne tekme: v Mariboru: Maribor - Rapid rezerva in I. moštvo. Tekma rezerv prične ob 14., tekma I. moštev pa ob pol 16. uri. Službujoči odbornik g. Milan Mozetič. Vsak klub po 5 reditelјev s traki. — Obe tekmi se vršita na igrišču Rapida. Reditelji naj se javijo pol ure pred pričetkom tekme službujočemu odborniku. V Celju: Celje - ČŠK, Čakovec. V Mariboru ob 10. uri dopoldan: Slavija, (Pobrežje) - Drava, na igrišču ob Magdalenskem parku. Reditelјstvo oskrbi Slavija. Službujoči odbornik g. Avgust Amon. V Ptuju ob 15. uri: Ptuj - Lendava. Reditelјstvo oskrbi Ptuj. Službujoči odbornik g. Milan Vuga. V Čakovcu ob 15.30 Gradjanski:Mura. Reditelјstvo oskrbi Gradjanski. Službujoči odbornik g. Milan Reiching. Klubi, ki gostujejo v tujem mestu, morajo predhodno javiti domačemu klubu barvo dresa, v katerem nameravajo nastopiti. Službujoči odborniki naj poročila odpošljejo že v nedeljo zvečer na naslov. odbora. Tajnik.

Ameriški humor.

Tvoj mož ima novo obleko?
Ne, jaz imam novega moža.

S cesarskega prestola v blaznico

16

Maksimilijan sam piše tedaj iz Pariza svojemu bratu Francu Jožefu, da teka Napoleon za vsako lepo ženo, ki jo kje vidi, ter se je skuša približati.

Naključje je bilo tedaj ravno to, da je Napoleon III. bil popolnoma v mrežah lepe grofice Castiglione. To lepo, mlado in zapeljivo grofico je poslal v Pariz zvijačni minister bodoče Italije grof Cavour, ki je strastno in zapeljivo grofico napravil za najzanesljivejše orodje svojih političnih ciljev in nakan.

Intimne, galantne zveze Napoleona III. z grofico Castiglione so namreč zajamčila Italiji francosko pomoč v borbi proti Avstriji.

V spalnicah se odloča usoda milijonov ljudi.

Napoleona III. je šarmantna in očarljiva grofica Castiglione tako zapletla v svoje mreže, da je bil francoski vladar naravnost njej brez vsake moči. Bil pa je tudi brez moči napram svoji ženi cesarici Evgeniji, ki bi bila upravičena, da dela svojemu možu očitke.

Tako je nastal trenotek, da sta dve ženi dirigirali in vodili francosko zunanjo politiko. In francoska zunanja politika je tedaj odločala v vodstvu in usodi evropske politike. V sladostrastnih, prijetnih spalnicah, med objemi dveh žena, se tedaj odloča usoda milijonov evropskih prebivalcev. Sredi sladkih objemov so se sklepale vojske in sprožile daljne ekspedicije. Žene so imele v svojih rokah niti evropske politike.

V tem razpoloženju, ko se Napoleon III. čuti napram svoji ženi krivega in ko mora biti radi tega in spričo zakonsko ljubavne krivde pripravljen na koncesije na račun ambicij in želja žene Evgenije, ni bilo Evgeniji težko pridobiti Napoleona III. za fantastični mehiški načrt.

Napoleona III. zares ni trebalo dolgo pridobivati in prepričevati. Tudi on snuje o tem, da razširi francosko moč, oblast in hegemonijo tudi na onstran Atlantskega oceana.

Čas se mu zdi zelo pripraven in primeren.

Severne in južne ameriške države so

Grof Cavour

ravno tedaj v težkem medsebojnem vojskovanju. Vojna lahko traja še dolgo časa. Kakorkoli že izpade ta vojna, bodo ameriške države vendarle izčrpane in se ne bodo mogle ubraniti prodiranju evropskih sil na ameriško ozemlje.

To so računi Napoleona III. Tudi on vidi v tem »prst božji«. Z ustanovitvijo katoliške monarhije v Mehiki se bo za vedno spodbila premoč Napoleonu mrzke in nevšečne protestantske demokracije severnih ameriških držav.

Kdo bo mehiški car.

To vprašanje udarja po možganih Napoleona III. In tedaj prihaja nenadoma iz ust cesarice Evgenije, ki koketno ljubimkuje z Maksimilijanom, nepričakovana beseda: Maksimilijan.

Evgenija, Don Jose Hidalgo in drugi voditelji mehiških emigrantov se lotijo z vso vztrajnostjo naloge, da pridobijo Maksimilijana za svoje načrte.

(Dalje sledi.)

HITLERJEVA SESTRA V DALMACIJI.

Sestra nemškega kancelarja gospa Pavla Hitler si je izbrala po priporočilu ministrskega predsednika Göringa za svoj letošnji oddih Split, biser naše Dalmacije. Po enomesečnem bivanju ob naši Adriji se je te dni zopet vrnila v Nemčijo. Göring je bil že večkrat ob naši Adriji in so ga naši kraji tako navdušili, da jih priporoča tudi drugim osebnostim Nemčije.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani. Odgovorni urednik MAKSO KOREN. Za inseratni del odgovarja SLAVKO REJA. Tiska Mariborska tiskarna d. d., prestavnik ravnatelj STANKO DETELA, vsi v Mariboru